

Je merkt dat de groep moeite heeft met het stil werken in de groep.

Geef dan eerst zo neutraal mogelijk terug aan de groep wat je waarneemt. Met neutraal wordt bedoeld dat je jouw mening, opvatting of oordeel even naast je neerlegt:

'We hebben de afspraak gemaakt dat we stil werken tijdens het zelfstandig werken. Als we zelfstandig werken wordt er vaak gepraat. Klopt onze afspraak of moeten we 'm veranderen? Hier gaan we samen een besluit over nemen.'

Stap 1: Verzamel alle invalshoeken, meningen en ideeën.

Je start het gesprek door te vragen naar alle voorstellen die er leven. Alle ideeën zijn welkom. Ook al zijn het ideeën die haaks op die van jou staan.

Stap 2: Zoek actief naar het alternatief, de afwijkende mening, de tegenstem.

In de eerste stap zal het misschien al snel tot een soort van overeenstemming lijken te komen. Het gesprek kan al snel een bepaalde richting uitgaan. Vraag dan bewust naar de tegenstem:

'Wie ziet het anders? Wie vindt er iets anders?'

Stap 3: Verspreid het alternatief: stel de vraag 'Wie herkent dit?'

Dit om te voorkomen dat degene die iets anders vindt, de zondebok wordt. Daarnaast zorg je er met deze vraag voor dat de 'wijsheid van de minderheid' gedeeld en verspreid wordt.

Het gebeurt namelijk vaak dat er dan toch ook kinderen zijn die zich in tegenstem of minderheidsstem herkennen.

Na deze stap kom je met een aantal voorstellen:

'We gebruiken de afspraak alleen de eerste 10 minuten van het zelfstandig werken.'

'We zetten bij de afspraak het stoplicht in. Rood= stil. Oranje=zachtjes praten. De juf bepaalt wanneer we 'rood' moeten werken en wanneer we 'oranje' mogen werken.'

'We maken van 'stil' werken, 'rustig' werken. En rustig betekent dat je alleen zachtjes mag praten met je buur.'

Laat de groep stemmen. Het resultaat van het stemmen kan er als volgt uitzien:

- Unanimiteit: Lets go for it!
- Verdeeldheid: Er is geen overtuigende meerderheid voor één van de voorstellen. Dan laat je de groep lobbyen: iedereen krijgt de kans argumenten te noemen voor een bepaald voorstel. Daarna stem je opnieuw.
- Duidelijke meerderheid: ga door naar stap 4.

Stap 4: Voeg de wijsheid van de minderheid toe. Stel de vraag: Wat je nodig om met het besluit mee te gaan.

Dus stel: de meerderheid gaat voor 'We maken van 'stil werken', 'rustig' werken'. En drie kinderen stemmen hier niet mee in, omdat zij echt vinden dat het stil moet zijn.

Dan start je met: *'Sorry, jullie voorstel is het niet geworden'.*

En vervolgens: *'Wat hebben jullie nodig om met de meerderheid mee te gaan? Want we hebben als groep samen een missie en afspraken gemaakt en we willen graag samen de missie gaan behalen.'*

De kinderen zeggen dan bijvoorbeeld: *'Wij willen graag een koptelefoon pakken zonder het aan de juf te hoeven vragen. Zodat wij zonder geluid kunnen werken en ons kunnen concentreren.'*

Herhaal dan de vernieuwde afspraak:

'De afspraak is: We werken rustig tijdens het zelfstandig werken. En rustig betekent dat je alleen zachtjes mag praten met je buur. Op de T-kaart zetten we bij Ik zie: Kinderen die hun koptelefoon pakken.'

En stem opnieuw.

